

Rozpočtový výhled na rok 2019 a 2020 (obecný komentář)

Při zpracování rozpočtového výhledu v dikci zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a zákona č. 24/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti, jsme byli na začátku roku 2018 postaveni před nelehký úkol predikovat výnosy a náklady rozpočtu ÚEB na roky 2019 a 2020.

Byl v podstatě možný dvojí přístup. V první variantě zahrnout do výnosové části jen skutečně již smluvně potvrzené finanční prostředky (běžící projekty a smlouvy), provést solidně podložený kvalifikovaný odhad v oblasti dotace zřizovatele (číselné údaje plánu), zisku z licencí, smluvního výzkumu a vydávání časopisů. A na základě takto stanovených výnosů upravit náklady. Tato metoda by znamenala, že by výsledný rozpočtový výhled výrazně neodpovídal budoucí realitě: nepočítal by se ziskem dalších, v tuto chvíli neznámých finančních prostředků z grantových soutěží, které jsou či teprve budou vypsány.

Proto byla pro přípravu rozpočtového výhledu použita metoda druhá, kdy aproximujeme úspěch v budoucích grantových soutěžích podle úspěšnosti dosahované v letech minulých, přihlížíme k plánům poskytovatelů vyhlásit a vyhodnotit veřejné soutěže o prostředky na výzkum a vývoj (zejména z evropských fondů) a naší možné účasti a úspěšnosti v nich, predikujeme objem prodeje jabloní na několika kontinentech na základě námi udělených licencí, zohledňujeme končící projekty a s tím spojené finanční výpadky. Jsme přesvědčeni, že tato metoda podává výrazně bližší odhad našeho rozpočtu na další dva roky, jakkoli z předcházející věty je více než zřejmé, že se pohybuje v oblasti značné plánovací nejistoty.

K rozpočtovému výhledu na roky 2018 a 2019 je přiložen následující specifický komentář, který pro jednotlivé hlavní účetní položky osvětluje východiska a specifikuje premisy užití při konstrukci rozpočtu.

Náklady jsou v případě ÚEB vždy odvozeny od výnosů tak, aby navrhovaný rozpočet byl koncipován jako vyrovnaný. Tak tomu bude i v letech 2019 a 2020.

V roce 2019 v oblasti výnosů počítáme s pokračováním solidní úspěšnosti v grantových soutěžích zejména Grantové agentury České republiky (prognózu udržení počtu řešených projektů a mírného nárůstu získané částky opíráme o stávající trend, tuto optimistickou predikci podporuje i vyhlášení specifické soutěže EXPRO v roce 2018, kde se plánujeme zúčastnit).

V roce 2019 nastane zásadní změna ve financování olomouckého pracoviště. Skončí projekt *Praemium Academiae* a také projekt NPU I, na druhou stranu s vysokou pravděpodobností dojde ke

zvýšení směřované institucionální dotace od zřizovatele, která by měla výpadek NPU I nahradit. Protože toto pracoviště bylo úspěšné v programu Center excellence, dotace v tomto programu v roce 2019 více než nahradí výpadek ze skončeného programu *Praemium Academiae*. V predikci rozpočtu zatím nepočítáme s financováním našeho druhého projektu v soutěži Center excellence, který po hodnocení skončil ve slibné zóně „zásobníku projektů“ a kde je stále solidní naděje na získání finanční dotace (rozhodnutí by mělo padnout v létě 2018). Pokud by k tomu došlo, bude zde navrhovaný rozpočet velmi výrazně navýšen.

Další možné programy, financované z fondů EU, mají v tuto chvíli zpoždění proti stanovenému harmonogramu a již nelze předpokládat, že čerpání bude zahájeno ještě v roce 2019. Podobně lze špatně odhadovat naši úspěšnost týkající se většiny projektů MŠMT financovaných z domácích zdrojů, kdy dosud nejsou vyhlášeny ani podpořené projekty na rok 2018 (pokračující v roce 2019).

V roce 2019 na základě běžících a nově uzavřených smluv předpokládáme mírný nárůst výnosů z prodeje licencí na odrůdy vyšlechtěných jabloní. Tento odhad je do jisté míry problematický, protože výše plnění partnerů ve světě jsou odvislé od počtu prodaných stromků. Zde lze predikovat plány pěstitelů i zájem koncových spotřebitelů, nicméně extrémní výkyvy počasí v zemích hlavních partnerů (USA, Itálie, Německo) mohou znamenat citelný propad výnosů (jako se tomu stalo v roce 2015 v důsledku extrémního sucha v USA).

V roce 2019 je nutno počítat s tím, že ekonomická bilance vydávaných časopisů dočasně půjde do červených čísel v důsledku zvýšených nákladů na změnu vydávání časopisů. V roce 2019 nuceně opouštíme spolupráci se stávajícím distributorem (vydavatelství Springer) v důsledku toho, že vydavatelství nebylo schopné projít zákonnými požadavky na výběr prostřednictvím veřejné soutěže. Přecházíme na model open-access a je nutno v přechodové fázi roku 2019 počítat s tím, že náklady na pořízení software a změny financování (skončí výnosy z předplatného, které by měly nahradit výnosy z poplatků autorů za publikování článků) budou znamenat potřebu dofinancovat vydávání časopisu z vnitřních zdrojů.

Na rok 2019 předpokládáme, že na základě již uzavřených smluv mírně vzrostou výnosy ze smluvního výzkumu.

Rozpočet na rok 2019 by měl být relativně zajištěný, v absolutní částce bude pravděpodobně nejvyšší v historii ÚEB. Možnými riziky by byl především nějaký zásadní výpadek z přislíbené a v dlouhodobém plánu potvrzené dotace od zřizovatele (kompenzace za NPU I). Menší případné výpadky (dílní neúspěch v grantových soutěžích, pád výnosů v důsledku klimatických změn) významněji neohrozí chod ústavu.

Rozpočtový výhled na rok 2020 je v tuto chvíli poměrně nejasný. Výše dotace, která přichází od zřizovatele, by měla být zhruba na úrovni roku 2019. Rizikem zůstává nevyřešený střednědobý výhled financování velkých infrastruktur Akademie věd, což se může v budoucnu neblaze podepsat na výši institucionální dotace. Dalším rizikem je případná budoucí revize financování činnosti center VaVPI, nyní řešená navýšením institucionální dotace. Dotace od zřizovatele aktuálně představuje přibližně 35 % našeho rozpočtu. Výrazná většina výnosů je pak odvislá od úspěchu v grantových soutěžích. V roce 2020 nekončí žádný ze zásadních projektů, lze s jistým optimismem očekávat

určitou kontinuitu. Naproti tomu náš rozpočet ve výnosové části může významně navýšit případný úspěch v některé ze soutěží o projekty financované z EU.

Navzdory mnoha obtížně odhadnutelným položkám výnosů je rozpočtový výhled na rok 2020, alespoň v perspektivě roku 2018, relativně příznivý.

RNDr. Martin Vágner, CSc.

ředitel ÚEB